

Sprawozdanie z działania wydziałowego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2011/2012

1. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

Proces monitorowania standardów akademickich na Wydziale Prawa UwB odbywa się według następujących kryteriów zawartych w Uchwale nr 792 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 marca 2009r. (ze zm. wprowadzonymi Uchwałą nr 1170 z dnia 21 grudnia 2011r.):

1) systematyczna analiza i ocena na wszystkich kierunkach studiów na Wydziale Prawa UwB kadry naukowo- dydaktycznej pod kątem:

a) zapewnienia minimum kadrowego zgodnie z wymogami rozporządzenia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego określającego warunki, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne Uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia

Na Wydziale Prawa corocznie określane jest minimum kadrowe dla kierunków studiów na nim prowadzonych. Odbywa się to zgodnie z wymogami Rozporządzenia MNiSW z dnia 27 lipca 2006 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Przy zaliczaniu do minimum kadrowego nauczycieli akademickich uwzględniane są zasady ujęte w uchwale nr 828/2008 PKA w sprawie kryteriów oceny spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego, zgodnie z którą, każdy wskazany do minimum kadrowego nauczyciel akademicki posiada stopień lub tytuł naukowy oraz dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów. Ponadto każdy nauczyciel akademicki zaliczony do minimum kadrowego, zgodnie z w/w Rozporządzeniem prowadzi na danym kierunku i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej – odpowiednio - 60 godzin (tzw. pracownicy samodzielni) lub 90 godzin (pracownicy ze stopniem naukowym doktora).

b) działalności naukowej nauczycieli akademickich na podstawie corocznych sprawozdań składanych w terminach wyznaczonych przez dziekana

Nauczyciele akademicy - zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Prawa z dnia 28.04.2006 r. (z późn. zm.) – składają Dziekanowi dwa razy w roku sprawozdania z działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Sprawozdania niesamodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych opiniują kierownicy Katedr lub Zakładów.

c) podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich

W ramach podnoszenia kwalifikacji najbardziej istotny jest rozwój naukowy pracowników, co potwierdzone jest uzyskaniem przez nich tytułu lub stopnia naukowego. W roku akad. 2011/2012 zostały złożone 3 wnioski o nadanie tytułu profesora. Ponadto, 1 pracownik Wydziału Prawa uzyskał stopień doktora habilitowanego, a 3 - obroniło prace doktorskie. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywa się też poprzez przygotowywanie wniosków o finansowanie projektów badawczych.

2) obsady zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich pod kątem zgodności ich kwalifikacji zawodowych (specjalizacja naukowa, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe) z prowadzonymi zajęciami.

Obsady zajęć dydaktycznych dokonują kierownicy katedr i zakładów uwzględniając kwalifikacje zawodowe poszczególnych nauczycieli, tj. ich specjalizację naukową, zainteresowania badawcze, dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe.

Wnioski:

Monitorowanie standardów akademickich na Wydziale Prawa UwB odbywa się systematycznie w sposób prawidłowy. Dotyczy ono, zarówno spełniania wymogów nakładanych przez przepisy prawa (zapewnienie minimum kadrowego), jak i wymogów stawianych przez Dziekana (działalność naukowa, dydaktyczna). Wydział wykazuje też dbałość o podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników.

2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA

Analiza i ocena procesu kształcenia dokonana dla wszystkich kierunków Wydziału Prawa (z uwzględnieniem form studiów i poziomów kształcenia) uprawnia do wniosku, że w świetle ich dokumentacji, jego elementy są spójne i realizowane prawidłowo. Programy kształcenia są monitorowane i modyfikowane wraz z pojawianiem się potrzeb, uwzględniających specyfikę poszczególnych kierunków, stopni kształcenia i form studiów.

W roku akademickim 2011/2012 na Wydziale przeprowadzono prace związane z wprowadzaniem Krajowych Ram Kwalifikacji dla poszczególnych kierunków: Prawo, Administracja, Europeistyka, Bezpieczeństwo Narodowe. W toku wdrażania tego etapu reformy szkolnictwa wyższego uzyskano pozytywne opinie interesariuszy dla proponowanych efektów kształcenia. Prace zakończyły się w maju 2012 r. przyjęciem przez

Radę Wydziału efektów kształcenia, programów i planów studiów. Podobne prace związane z wprowadzaniem Krajowych Ram Kwalifikacji, uwzględniające specyfikę studiów zostały podjęte na studiach podyplomowych i doktoranckich.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w procesie kształcenia¹, w opinii **1004** studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, zarówno I, jak i II stopnia oraz doktorantów², a także 77 słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły następujące rezultaty. Przedstawiają je Tabele nr 1-1a i nr 2-2a.

Tabela nr 1. Ogólna ocena kierunków studiów w opinii studentów oraz doktorantów Wydziału Prawa

Ogólna ocena kierunków studiów	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	[%] badanych				
A) Czy biorąc pod uwagę wszystkie możliwe do pomyślenia aspekty procesu kształcenia, jesteś zadowolony(a) z odbywanych studiów?	25,69	61,82	8,39	3,28	0,82
B) Czy uważasz, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	18,26	53,44	13,64	11,38	3,28
C) Czy uważasz, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	18,77	66,87	10,56	3,49	0,31
D) Czy uważasz, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, wykładów monograficznych itp.) jest wystarczająca?	23,63	46,84	14,92	10,78	3,83
E) Czy uważasz, że na Twoich studiach powinno być więcej zajęć praktycznych niż obecnie?	41,87	19,86	17,49	17,80	2,98
F) Czy zależałoby Ci na tym, by intensywność nauki na Twoim kierunku była większa niż obecnie?	10,97	17,70	27,12	33,85	10,35

W opinii studentów oraz doktorantów Wydziału Prawa zdecydowana większość badanych bardzo pozytywnie ocenia swój kierunek studiów. Z odbywanych studiów zadowolonych jest 87,51% badanych. Jako wystarczającą dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu ocenia 71,70%. Za odpowiednie sposoby prowadzenia zajęć i metod nauczania uważa 85,64%. Jako wystarczającą ofertę wyboru przedmiotów

¹ Informacje z tego zakresu (jak wiele innych zawartych w tym Sprawozdaniu) pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów poprzez system USOS z wykorzystaniem narzędzia „Ankieta ewaluacyjna”. Stan na 19.06.2012 r.

² Dane obejmują łączne wyniki badań przeprowadzonych wśród studentów i doktorantów (I r. i II r.), którzy ujęci są w systemie USOS. Natomiast wyniki badań wśród doktorantów III i IV r. i słuchaczy studiów podyplomowych uzyskano na podstawie ankiety papierowej. Ze względu na trudności z wiarygodnym połączeniem wszystkich danych, ankiety III i IV r. st. doktoranckich i podyplomowych nie zostały uwzględnione w ostatecznym obliczeniu.

dotychczas oceniali 70,47%. Na potrzebę większej ilości zajęć praktycznych wskazuje 61,73%. Na większej intensywności nauki na kierunku zależy 28,67% badanych.

Tabela nr 1a Ogólna ocena kierunków studiów w opinii uczestników studiów podyplomowych na Wydziale Prawa

Ogólna ocena kierunków studiów	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
	[%] badanych					
A) Czy biorąc pod uwagę wszystkie możliwe do pomyślenia aspekty procesu kształcenia, jesteś zadowolony(a) z odbywanych studiów?	27,3	61,0	3,9	3,9	1,3	2,6
B) Czy uważasz, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	14,3	49,0	24,7	6,5	0	5,2
C) Czy uważasz, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	20,8	63,6	9,1	2,6	1,3	2,6
D) Czy uważasz, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, wykładów monograficznych itp.) jest wystarczająca?	7,8	27,3	33,8	3,9	0	27,3
E) Czy uważasz, że na Twoich studiach powinno być więcej zajęć praktycznych niż obecnie?	35,0	28,6	18,2	11,7	1,3	5,2
F) Czy zależałoby Ci na tym, by intensywność nauki na Twoim kierunku była większa niż obecnie?	14,3	24,3	27,3	29,9	1,3	2,6

W opinii uczestników studiów podyplomowych zdecydowana większość badanych bardzo pozytywnie ocenia swój kierunek studiów. Z odbywanych studiów zadowolonych jest 88,3% badanych. Jako wystarczającą dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu ocenia 63,3%. Jako odpowiednie sposoby prowadzenia zajęć i metod nauczania uznaje 84,4%. Za wystarczającą ofertę wyboru przedmiotów dodatkowych uważa 35,1%. Na potrzebę większej ilości zajęć praktycznych wskazuje 63,6%. Na większej intensywności nauki na kierunku zależy 38,6% badanych.

Tabela nr 2. Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego w opinii studentów i doktorantów Wydziału Prawa

Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
	[%] badanych					
A) Wykłady obowiązkowe	32,79	49,02	11,31	1,34	0,31	5,24

B) Ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe	40,14	45,51	9,91	0,72	0,10	3,61
C) Seminaia i proseminaria	34,00	21,37	4,42	0,42	0,84	38,95
D) Przedmioty fakultatywne	18,01	32,20	7,20	0,95	0,21	41,42
E) Lektoraty	15,83	27,25	15,62	2,41	1,36	37,53
F) Warsztaty i laboratoria	4,38	8,11	3,52	0,64	0,64	82,71
G) Praktyki i zajęcia poza uczelnią	12,65	15,94	6,91	2,02	0,96	61,53
H) Sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	14,66	42,20	26,49	2,51	1,57	12,57
I) Indywidualne konsultacje	25,35	37,59	10,01	0,75	0,21	26,09

Pośród form zajęć prowadzonych na Wydziale Prawa badani studenci i doktoranci najwyżej ocenili ćwiczenia (85,65%) i wykłady obowiązkowe (81,81%), a w następnej kolejności - seminaia i proseminaria (55,37%), przedmioty fakultatywne (50,21%) oraz lektoraty (43,08%). Podkreślili sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania (56,86%) oraz wartość indywidualnych konsultacji (62,94%).

Tabela nr 2a. Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego w opinii uczestników studiów podyplomowych na Wydziale Prawa

Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Brak odpowiedzi
	[%] badanych						
A) Wykłady obowiązkowe	29,9	46,6	9	2,6	0	0	10,4
B) Ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe	25,97	36,4	10,4	1,3	0	0	25,97
C) Seminaia i proseminaria	5,2	16,9	3,9	1,3	0	57,1	15,6
D) Przedmioty fakultatywne	6,5	10,4	2,6	0	0	64,9	15,6
E) Lektoraty	7,8	14,3	0	0	0	66,2	11,7
F) Warsztaty i laboratoria	6,5	6,5	0	0	0	72,7	14,3
G) Praktyki i zajęcia poza uczelnią	2,6	5,2	0	0	0	72,7	19,5
H) Sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	16,9	36,4	6,5	0	1,3	0	38,9
I) Indywidualne konsultacje	5,2	16,9	6,5	0	1,3	55,8	14,3

Pośród form zajęć prowadzonych na Wydziale Prawa badani uczestnicy studiów podyplomowych najwyżej ocenili wykłady (76,5%) i ćwiczenia obowiązkowe (72,37%). Ze względu na specyfikę studiów jako podyplomowych część wymienionych w kwestionariuszu ankiety form zajęć nie dotyczy badanych.

Wnioski:

Proces kształcenia na Wydziale Prawa studenci, doktoranci i słuchacze studiów podyplomowych oceniają wysoko. Wyniki badań ankietowych wskazują, że zdecydowana większość badanych jest zadowolona z odbywanych studiów. Na taką opinię składa się pozytywna ocena dostępności i jakości pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu oraz sposobu prowadzenia zajęć i metod nauczania, oferty przedmiotów dodatkowych, odpowiedniej intensywności nauki na poszczególnych kierunkach. Badani najwyżej ocenili przedmioty obowiązkowe (ćwiczenia i wykłady). Wskazywali też na potrzebę zadawania prac do samodzielnego przygotowania lub opracowania. Większość z nich ceni indywidualne konsultacje.

Badani wskazywali też na potrzeby zmian w celu poprawy ogólnej jakości kształcenia na Wydziale Prawa w zakresie:

- zwiększenia liczby przedmiotów praktycznych i prawniczych na Europeistyce,
- nauki pisania decyzji administracyjnych lub innych pism, zwłaszcza na II stopniu Administracji,
- większego zróżnicowania lektoratów z różnych języków obcych,
- wprowadzenia ćwiczeń na studiach niestacjonarnych (np. z prawa karnego),
- dopracowania e-learningu.

Pojedyncze postulaty doktorantów dotyczyły: wprowadzenia nauczania fachowej terminologii w językach obcych, wprowadzenia praktyk studenckich, dokonywania większej kontroli z postępów w prowadzonych badaniach naukowych, większej dostępności materiałów dydaktycznych (książek, czasopism), wydłużenia godzin pracy dziekanatu dla doktorantów, otwarcia dziekanatu w sobotę (przynajmniej jedną miesiącu).

Nieliczne uwagi słuchaczy studiów podyplomowych dotyczyły potrzeby: zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych; zmniejszenia ilości zajęć, które nie dotyczą kierunku, a zwiększenia tych związanych z nim; zmian w doborze kadry wykładowców, na przykład korzystania z przedstawicieli urzędów i instytucji; zwiększenia zainteresowania potrzebami studenta; zwiększenia dostępności materiałów, w tym w formie elektronicznej.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Ocena jakości zajęć dydaktycznych jest dokonywana w oparciu o analizę protokołów

hospitacji zajęć oraz o analizę wyników ankietowania dotyczących oceny jakości zajęć dydaktycznych.

1. Analiza protokołów hospitacji zajęć

W roku akademickim 2011/2012 Kierownicy Katedr/Zakładów lub wyznaczeni przez Dziekana Wydziału Prawa pracownicy samodzielni dokonali hospitacji 34 osób. Oceniono zajęcia 7 magistrów i 27 doktorów. Dokonano hospitacji ćwiczeń (21 osób), seminarium (1 osoba) oraz wykładów (12 osób).

Z analizy protokołów hospitacji wynika, że u 11 pracowników, zarówno przygotowanie zajęć, ich realizacja, jak i kontakt prowadzącego ze studentami zostały ocenione przez hospitujących jako wyróżniające. U kolejnych 11 pracowników wymienione elementy oceny, w większości, zasługiwały na oceny wyróżniające z niewielką liczbą zadowolających. Natomiast u 12 osób zdecydowaną większość ocen stanowiły oceny zadowolające oraz rzadko - niezadowolające.

Wobec 17 pracowników hospitujący nie zgłosili żadnych uwag. Wobec pozostałych miały one, zarówno charakter pozytywny, jak i negatywny. Hospitujący chwalili: prowadzenie zajęć w atmosferze dużej życzliwości dla studentów, swobodny przekaz treści merytorycznych, dobry kontakt ze studentami, życzliwość wobec nich, doskonałe panowanie nad materialem zajęć, prowadzenie prostych, klarownych wywodów, posługiwanie się bogatą i zrozumiałą terminologią, podawanie interesujących przykładów z praktyki, błyskotliwe odniesienia interdyscyplinarne, umiejętne nawiązywanie do zagadnień wcześniej omawianych, bardzo interesujący, „żywy” sposób realizacji zajęć, prowadzenie zajęć na wysokim poziomie merytorycznym, wyzwalanie aktywizacji studentów oraz dużą ich aktywność (m.in. poprzez udzielanie odpowiedzi na postawione pytania), wykorzystywanie tekstów źródłowych, stosowanie różnych form i technik aktywizacji studentów, prowadzenie dyskusji w gronie studentów.

W ramach zgłoszonych uwag hospitujący wskazywali też na konkretne potknięcia merytoryczne prowadzących dotyczące, w szczególności, braku precyzyjności w wyjaśnianiu omawianych regulacji prawnych oraz nieścisłości w wypowiedziach prowadzącego. Zwracali też uwagę na potrzebę bardziej zróżnicowanego wykorzystywania pomocy dydaktycznych oraz zbyt częste przywoływanie przez jednego z wykładowców numerów artykułów, a nie instytucji i zasad, które są tam regulowane.

Wobec 19 pracowników hospitujący nie zgłosili żadnych zaleceń. Wobec pozostałych dotyczyły one: utrzymania dotychczasowej formuły i poziomu prowadzonych zajęć („tak

trzymać”), a także potrzeby aktywizacji studentów w kierunku samodzielnego szukania i rozwiązywania problemów; zintensyfikowania zaangażowania słuchaczy wykładu do aktywnego w nim udziału; zróżnicowania wykorzystywania pomocy dydaktycznych w postaci prezentacji multimedialnych, wykresów, itd.; bardziej precyzyjnego wyjaśniania pojęć; uwzględniania faktu, że niektórzy słuchacze są osobami bez wiedzy prawniczej; częstszego wykorzystywania studium przypadku; skorygowania nieścisłości z nieprecyzyjnych wypowiedzi; upewnienia się, czy studenci zrozumieli nowe zagadnienia; zwiększenia rozmiaru czcionki na slajdach wyświetlanych w trakcie zajęć.

2. Analiza wyników ankietowania dotyczących oceny jakości zajęć dydaktycznych

W roku akad. 2011/2012 wśród studentów i doktorantów dokonano badań ankietowych w zakresie oceny jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez wszystkich pracowników³. Poprzez system USOS wypełnionych zostało **20 587** kwestionariuszy ankiet przez **2 251** badanych (co stanowi 58,5% uprawnionych). Wyniki analizy zawarto w Tabeli nr 3.

Tabela nr 3. Ocena jakości zajęć dydaktycznych w opinii studentów i doktorantów Wydziału Prawa

Przygotowanie prowadzącego do zajęć	Punktualność prowadzącego	Klarowność wykładanego materiału	Pomysłowość metod przekazywania wiedzy	Nastawienie do studenta (życzliwość)	Dostępność w trakcie dyżurów	Jasność kryteriów zaliczenia	Obiektywność oceniania	Inspirowanie do samodzielnego myślenia	Poziom stawianych wymagań
4,70	4,70	4,48	4,32	4,60	4,68	4,58	4,58	4,43	wysoki- 66,35% średni- 30,59% niski- 3,06%

Z analizy ankiet wynika, że w znaczeniu pozytywnym prowadzone zajęcia studenci określali najczęściej jako: „super, klarowne, jasne, rewelacyjne, prowadzone z pasją, w sposób interesujący i żywy, urozmaicony i ciekawy, zachęcający do zainteresowania przedmiotem, wciągające, prowadzone w sposób atrakcyjny dla studenta”.

Prowadzących określano, m.in. jako: „wymagających, dobrych wykładowców, posiadających ogromną wiedzę, konkretnych, spokojnych, opanowanych, wzorowych

³ Informacje z tego zakresu pochodzą z opracowania wyników badań ankietowych przeprowadzonych poprzez system USOS z wykorzystaniem narzędzia „Ankieta oceny jakości zajęć dydaktycznych”. Stan na 19.06.2012 r.

pracowników, dostępnych na dyżurach, życzliwych, o wysokim poziomie kultury osobistej, pełnych energii, sumiennych, uśmiechniętych, bezkonfliktowych, sympatycznych i ciepłych, punktualnych, rzeczowych, kompetentnych, wyrozumiałych, świetnych pod względem merytorycznym, profesjonalnych, pozostawiających pozytywne wrażenia”. Nazywano ich np.: „złoty człowiek”, „ludzki nauczyciel”, „promotor-marzenie”, „najlepszy wykładowca ze wszystkich na Wydziale Prawa UwB”, „nauczyciel z powołania”, „właściwy człowiek na właściwym stanowisku”.

Podkreślano „kreatywność, pomysłowość i humorystyczny sposób prowadzenia zajęć, talenty dydaktyczne, perfekcyjne przygotowanie, rzeczowość, pobudzanie do myślenia, dużą wiedzę i pasję, przyjazne nastawienie do studentów”. Pozytywne aspekty studenci dostrzegali w inspirowaniu do samodzielnego myślenia, w motywowaniu do nauki i w możliwości wyrażania swego zdania.

Nieliczne zastrzeżenia dotyczyły: szorstkości niektórych wykładowców w relacjach ze studentem, braku szacunku do niego i okazywania ignorancji wobec niego, niewłaściwego odnoszenia się do studentów, obrażania uczuć religijnych, lekceważenia światopoglądu innych osób, złośliwości wobec studentów. W związku z tym niektórych wykładowców określano jako niemiłych. Studenci zwracali też uwagę na problem nieodbywania przez wykładowców części zajęć, spóźniania się na nie, zbyt szybkiego tempa prowadzenia zajęć, monotonnego sposobu prowadzenia zajęć, zbyt dużych wymagań, czytania ze slajdów lub z laptopa, zbyt szybkiego przerzucania slajdów, a mimo posiadanego laptopa - braku orientacji co do treści przygotowanych slajdów, oceniania tylko na podstawie obecności. Zastrzeżenia dotyczyły też zajęć prowadzonych w systemie e-learning i odbywania zajęć jednych wykładowców za innych.

Nieliczne zajęcia studenci określali jako: wykłady nie najwyższych lotów, najgorsze zajęcia, nudne. W ich ocenie przekazywanie informacji podczas niektórych zajęć następowało w sposób suchy, usypiający lub w sposób ciężki, niezrozumiały, zbyt cichy lub niewyraźny.

Niektórzy studenci narzekali na: trudności ze skontaktowaniem się z wykładowcą (nieobecności na dyżurach, nieodpisywanie na e-maile), na brak możliwości wykazania się przez studenta, niezrozumiały lub nieobiektywny system oceniania, niedostępianie ocenionych po egzaminie prac pisemnych.

Postulowali nieużywanie na I roku studiów tak dużej ilości słów w języku łacińskim i greckim, dostosowanie ilości godzin zajęć do objętości wymaganego materiału, nie zastępowanie tradycyjnego wykładu e-learningiem.

Wnioski:

Ad.1) i Ad.2). Analiza protokołów hospitacji oraz badań ankietowych wskazuje, że zdecydowana większość pracowników Wydziału Prawa prowadzi zajęcia na bardzo wysokim poziomie. Na uwagę zasługuje ich bardzo dobre przygotowanie do zajęć, dostępność i punktualność. Niektórzy powinni bardziej zróżnicować metody prowadzenia zajęć.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Ocena warunków kształcenia i organizacji studiów nastąpi według kryteriów zawartych w Uchwale nr 792 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 marca 2009 r. (ze zm.).

1) ocena zasobów bibliotecznych, w szczególności ich aktualizowania pod kątem potrzeb pracowników, studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych oraz ich dostępu do komputerowych baz danych

Biblioteka Wydziału Prawa posiada 14 stanowisk przewidzianych dla katalogów bibliotecznych i komputerowych baz danych. Stan księgozbioru – 38 996 wol. (w tym 32989 wol. książek, 5856 wol. czasopism, 151 wol. zbiorów specjalnych (CD, doktoraty)⁴.

Biblioteka udostępnia 9 następujących baz: Lex, Lex Polonica Perfecta, Legalis + komentarze, Polska Bibliografia Prawnicza (od 1971r.), Orzecznictwo Sądów Polskich (od 1990 r.), Czytelnia Czasopism Prawniczych on-line (23 tytuły), HeinOnline (Stowarzyszenie Bibliotek Prawniczych-USA), The Polish Law Collection (wybór polskich aktów prawnych Business Law+Tax Business Law), Wideoteka WATCH DOCS – prawa człowieka (41 pozycji) oraz wszystkie bazy Głównej Biblioteki Uniwersyteckiej. Na życzenie użytkowników dane z baz są drukowane, zgrywane na płyty i nośniki PenDrive .

Czytelnia posiada 72 miejsca dla czytelników, Router do Internetu, 1 stanowisko komputerowe dla osób niedowidzących. Udostępnianie ma charakter prezencyjny (na miejscu). Zagwarantowany jest wolny dostęp do półek. Wystawionych jest ok. 7 tysięcy woluminów. W 2011 r. ogółem wpłynęło 2 184 woluminów, w tym 1855 książek i 329 woluminów czasopism.

Zakupy książek dokonywane są często, z reguły raz na trzy tygodnie. Nowości wydawnicze analizowane są raz na tydzień, powiadomienia przychodzą również pocztą elektroniczną. Czas realizacji zamówień to 3 - 5 dni, a czas opracowania wydawnictw 5 - 7

⁴ Stan na dzień 10 maja 2012r.

dni. Wszystkie wydawnictwa z najnowszym stanem prawnym trafiają do czytelnicy. Starsze wycofywane są do magazynu.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie funkcjonowania biblioteki w opinii 1004 studentów i doktorantów oraz 77 słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły określone rezultaty. Przedstawiają je Tabele nr 4-4a.

Tabela nr 4. Ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa przez studentów i doktorantów Wydziału Prawa

Ocena wybranych aspektów korzystania z głównej Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa	Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia	Biblioteka Wydziału Prawa
	(ocena od 1 do 5, gdzie 1 - ocena najniższa, a 5 najwyższa)	
A) Dostępność lektur obowiązkowych	3,82	3,83
B) Ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów	4,01	4,04
C) Aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)	3,96	4,01
D) Sprawność obsługi	4,22	4,41
E) Przyjazność obsługi	4,25	4,46
F) Godziny otwarcia	4,29	4,13
G) Warunki pracy (dotyczy zwłaszcza czytelnicy)	4,36	4,15
H) Możliwość kopiowania tekstów	3,95	3,92
I) Możliwość korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych	4,11	3,99
Średnia ocena	4,11	4,10

Wybrane aspekty korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa studenci i doktoranci oceniają bardzo podobnie. W bibliotece wydziałowej badani najlepiej ocenili przyjazność i sprawność obsługi oraz warunki pracy. Najślabiej ocenili dostępność lektur obowiązkowych, których ilość nie pozwala na wypożyczenie dla większości studentów.

Tabela nr 4a. Ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa przez uczestników studiów podyplomowych na Wydziale Prawa

Ocena wybranych aspektów korzystania z głównej Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Prawa	Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia	Biblioteka Wydziału Prawa
---	---	---------------------------

	(ocena od 1 do 5, gdzie 1 - ocena najniższa, a 5 najwyższa)	
A) Dostępność lektur obowiązkowych	3,5	4,0
B) Ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów	3,7	4,7
C) Aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)	3,6	4,5
D) Sprawność obsługi	3,6	4,6
E) Przyjazność obsługi	4,0	4,6
F) Godziny otwarcia	4,0	3,9
G) Warunki pracy (dotyczy zwłaszcza czytelników)	4,2	4,0
H) Możliwość kopiowania tekstów	3,5	3,8
I) Możliwość korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych	3,9	3,9
Średnia ocena	3,77	4,22

Słuchacze studiów podyplomowych bardzo pozytywnie ocenili zasoby i sposób funkcjonowania biblioteki wydziałowej. Najwyżej ocenili bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów oraz sprawność i przyjazność obsługi. Znacznie niższe oceny w kilku kategoriach uzyskała Biblioteka Uniwersytecka.

Badani wypełniając Ankietę ewaluacyjną generalnie chwalili pracę pracowników biblioteki wydziałowej, głównie ze względu na ich cierpliwość. Postulowali jednakże, by dostosować godziny otwarcia biblioteki również do studentów studiów niestacjonarnych oraz zwiększyć dostęp do Internetu w jej pomieszczeniach. Zwracali uwagę na zbyt małą ilość szafek przy czytelniku oraz zbyt małe możliwości wypożyczenia książek do domu.

2) *ocena jakości infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne, ich wyposażenie w środki audiowizualne, wyposażenie laboratoriów, dostęp do Internetu) i jej dostosowania do ilości studentów/doktorantów/uczestników studiów podyplomowych*

Ilość sal wykładowych, ćwiczeniowych i seminaryjnych wystarcza do umieszczenia studentów na zajęciach. Znaczna część pomieszczeń została wyposażona w nowoczesny sprzęt komputerowy, środki audiowizualne, koparki. W wielu salach (w szczególności, w salach dydaktycznych, salach organizacji studenckich, pracowni komputerowej) zapewniono dostęp, zarówno studentom, jak i pracownikom do Internetu. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wielkość sal wykładowych, ćwiczeniowych i seminaryjnych dostosowana jest do ilości studentów przypisanych do danych zajęć, a o właściwe umieszczenie w nich określonych ilości studentów dba osoba odpowiedzialna za układanie planów studiów.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie dbałości o jakość infrastruktury w

opinii 1004 studentów i doktorantów oraz 77 słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły określone rezultaty. Przedstawiają je Tabele nr 5-5a.

Tabela nr 5. Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania w opinii studentów i doktorantów Wydziału Prawa

Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
	[%] badanych					
A) sale wykładowe	50,62	36,98	10,23	1,55	0,52	0,10
B) sale ćwiczeniowe	30,23	43,89	18,22	1,97	0,00	5,69
C) środki audiowizualne i multimedialne	39,59	40,83	14,30	1,66	0,31	3,32
D) wyposażenie laboratorium	6,56	8,36	4,02	0,21	0,32	80,53
E) dostęp do Internetu	20,10	37,81	23,44	7,19	3,44	8,02

Jak wynika z Tabeli nr 5 jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania oceniana jest przez studentów i doktorantów bardzo wysoko. Dotyczy to, zarówno stanu sal wykładowych (87,60 %) i ćwiczeniowych (74,12 %), jak też środków audiowizualnych (80,42 %) oraz możliwości dostępu do Internetu (57,91 %).

Tabela nr 5a. Ocena infrastruktury wykorzystywanej w procesie dydaktycznym przez słuchaczy studiów podyplomowych

Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Brak odpowiedzi
	[%] badanych						
A) sale wykładowe	25,97	45,5	25,97	2,6	0	0	0
B) sale ćwiczeniowe	25,97	40,3	23,4	1,3	0	0	9
C) środki audiowizualne i multimedialne	29,9	39	11,7	1,3	0	13	5,2
D) wyposażenie laboratorium	5,2	7,8	3,9	0	0	71,4	11,7
E) dostęp do Internetu	14,3	19,5	10,4	5,2	0	45,5	5,2

Podobnie, jak w opinii studentów i doktorantów, jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania oceniana jest przez słuchaczy studiów podyplomowych bardzo wysoko. Dotyczy to, zarówno stanu sal wykładowych (71,47%) i ćwiczeniowych (66,27%), jak też środków audiowizualnych (68,9%).

Infrastrukturę Wydziału tworzy też pracownia komputerowa. Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie dbałości o prawidłowe funkcjonowanie pracowni komputerowej w opinii 1004 studentów i doktorantów oraz 77 słuchaczy studiów podyplomowych, przyniosły określone rezultaty. Przedstawiają je Tabele nr 6-6a.

Tabela nr 6. Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej w opinii studentów oraz doktorantów Wydziału Prawa

Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej	Bardzo dobra	Dobra	Przeciętna	Zła	Bardzo zła	Nie mam zdania
	[%] badanych					
	17,96	47,78	13,41	0,55	0,0	20,29

Aż 65,74% badanych ocenia bardzo dobrze i dobrze funkcjonowanie pracowni komputerowej, a 13,41% - przeciętnie. Odsetek odpowiedzi wskazujących na niewłaściwe funkcjonowanie pracowni jest nieznaczny.

Nieliczni studenci zwrócili uwagę na: potrzebę unowocześnienia sprzętu i potrzebę wyposażenia pracowni w skaner oraz w pełny dostęp do bezprzewodowej sieci komputerowej wi-fi.

Tabela nr 6a. Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej w opinii słuchaczy studiów podyplomowych

Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej	Bardzo dobra	Dobra	Przeciętna	Zła	Bardzo zła	Nie mam zdania	Brak odpowiedzi
	[%] badanych						
	6,5	16,9	2,6	0	0	32,5	41,6

Słuchacze studiów podyplomowych nie zgłosili żadnych uwag.

3) ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia (głównie na stronach

internetowych wydziałów i instytutów)

Informacje na temat kształcenia, w szczególności informacje o poziomach, formach i kierunkach kształcenia, międzynarodowej współpracy naukowej i wymianie studenckiej, zakładanych kwalifikacjach zawodowych absolwentów, programach nauczania i planach studiów są umieszczane na bieżąco na stronie internetowej Wydziału w odpowiednich zakładkach.

Natomiast treści programowe przedmiotów oraz spis literatury przedmiotowej zawarte są w sylabusach z poszczególnych przedmiotów realizowanych zgodnie z obowiązującymi na Wydziale programami studiów na kierunkach: Prawo, Administracja, Europeistyka, Bezpieczeństwo Narodowe. Część sylabusów została zamieszczona na stronie internetowej Wydziału w zakładce: „Pliki do pobrania” w zakładkach poszczególnych Katedr/Zakładów, a pozostała część - na tablicach ogłoszeń przy Zakładach/Katedrach, co jest zgodne z Uchwałą nr 834 Senatu UwB z dnia 24 czerwca 2009 r. w sprawie wytycznych dla podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu określających zasady tworzenia programów nauczania i planów studiów wyższych, podyplomowych i kursów dokształcających. Ponadto, sylabusy są też dostępne w pokoju 202, zarówno w formie elektronicznej, jak i papierowej.

Aktualny harmonogram zajęć dydaktycznych dostępny jest na stronie internetowej Wydziału. Wszelkie zmiany (np. odwołanie zajęć, terminy ich odpracowywania) nanoszone są systematycznie.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie dbałości o dostęp i przejrzystość informacji na temat kształcenia w opinii 1004 studentów i doktorantów oraz 77 słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły określone rezultaty. Przedstawiają je Tabele nr 7-7a.

Tabela nr 7. Dostęp i przejrzystość informacji na temat kształcenia w opinii studentów i doktorantów Wydziału Prawa

Ocena zawartości na stronie internetowej wydziału informacji zapewniających uzyskanie różnych aspektów wiedzy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
	[%] badanych				
A) oferowanych poziomów i form kształcenia	46,02	47,38	4,93	1,47	0,21
B) kwalifikacji zawodowych absolwentów	31,25	50,64	13,03	4,34	0,74
C) jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami	40,06	46,33	10,73	2,44	0,43
D) możliwości wyjazdu na inne uczelnie	35,11	48,24	11,85	4,16	0,64

E) programu i planu studiów	62,72	32,67	2,72	1,47	0,42
F) treści programowych przedmiotów	43,84	45,10	7,06	3,48	0,53
G) lektur przedmiotowych	26,01	44,37	19,11	9,02	1,49
H) kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów	24,68	41,42	18,11	13,24	2,54

Jak wynika z Tabeli nr 7 informacje obejmujące różnorodne aspekty wiedzy zawartej na stronie Wydziału Prawa dla zdecydowanej większości studentów i doktorantów są dostępne i przejrzyste. Najwyżej oceniono, pod tym względem, informacje z zakresu: programu i planu studiów (95,39%), oferowanych poziomów i form kształcenia (93,38%), treści programowych przedmiotów (88,94%), jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami (86,39%), możliwości wyjazdu na inne uczelnie (83,35%). Aż 81,89% badanych pozytywnie oceniło dostępność informacji dotyczących kwalifikacji zawodowych absolwentów, lektur przedmiotowych (70,38%) i kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów (66,10%).

Tabela nr 7a. Dostęp i przejrzystość informacji na temat kształcenia w opinii słuchaczy studiów podyplomowych

Ocena zawartości na stronie internetowej wydziału informacji zapewniających uzyskanie różnych aspektów wiedzy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
	[%] badanych					
A) oferowanych poziomów i form kształcenia	41,6	41,6	13	1,3	1,3	1,3
B) kwalifikacji zawodowych absolwentów	26	42,9	26	2,6	1,3	1,3
C) jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami	26	41,6	19,5	3,9	3,9	5,2
D) możliwości wyjazdu na inne uczelnie	10,4	28,6	37,7	7,8	6,5	9
E) programu i planu studiów	41,6	42,9	10,4	0	2,6	2,6
F) treści programowych przedmiotów	24,7	50,6	10,4	6,5	3,9	3,9
G) lektur przedmiotowych	7,8	28,6	24,7	15,6	15,6	7,8
H) kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów	16,9	37,7	19,5	14,3	9	2,6

Informacje obejmujące różnorodne aspekty wiedzy zawartej na stronie Wydziału

Prawa dla zdecydowanej większości słuchaczy studiów podyplomowych są dostępne i przejrzyste. Najwyżej oceniono, pod tym względem, informacje z zakresu: programu i planu studiów (84,5%), oferowanych poziomów i form kształcenia (83,2%), treści programowych przedmiotów (75,3%), dostępności informacji dotyczących kwalifikacji zawodowych absolwentów (68,9%), jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami (67,6%), kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów (54,6%). Nieco niżej respondenci ocenili możliwości wyjazdu na inne uczelnie (39,0%) oraz dostępność lektur przedmiotowych (36,40%).

4) ocena organizacji zajęć

W zakresie organizacji zajęć podejmowane są i sukcesywnie realizowane następujące działania: publikacja ułożonych rozkładów zajęć w formie papierowej i elektronicznej – docelowo będzie to tylko forma elektroniczna, jako bardziej dostępna i wygodna; rozpowszechnianie informacji o zachodzących zmianach w organizacji zajęć poprzez zamieszczanie ogłoszeń również w Internecie; ustalanie z pracownikiem nowego terminu zajęć w razie niemożności przeprowadzenia przez niego zajęć (pracownik układający rozkłady przekazuje informacje właściwemu dziekanatowi oraz studentom); rezerwacja sal na potrzeby przeprowadzenia konferencji, spotkań, zebrań itp. (bezkolizyjna realizacja zajęć oraz zaplanowanych imprez).

Ułożenie rozkładów zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych należy obecnie do jednego pracownika administracji wydziałowej, co powoduje ich sprawniejszą organizację. Nauczyciel akademicki ustala nowy termin zajęć ze wskazanym wyżej pracownikiem, co sprzyja sprawniejszemu przepływowi informacji. Osoba odpowiedzialna za układanie planu wykorzystuje Internet jako powszechną i wygodną formę wymiany informacji. Owe działania podlegają dalszemu rozwojowi oraz integrują pracę nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych.

Badani wypełniając Ankietę ewaluacyjną zwrócili uwagę na: zbyt długotrwałość zajęć dydaktycznych odbywających się w godz. 7.30- 21.00 oraz brak aktywności opiekunów roku.

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie dbałości o właściwą organizację zajęć w opinii 1004 studentów i doktorantów oraz 77 słuchaczy studiów podyplomowych przyniosły określone rezultaty. Przedstawiają je Tabele nr 8-8a.

Tabela nr 8. Ogólna ocena pracy dziekanatu w opinii studentów i doktorantów Wydziału Prawa

Ogólna ocena pracy dziekanatu	Bardzo dobra	Dobra	Przeciętna	Zła	Bardzo zła	Nie mam zdania
	[%] badanych					
	28,71	45,87	20,13	2,44	1,48	1,38

Dobrze i bardzo dobrze pracę dziekanatu ocenia 74,57% studentów, natomiast źle i bardzo źle – tylko 3,92%.

Badani wypełniając Ankietę ewaluacyjną zgłosili uwagi i propozycje zmierzające do usprawnienia pracy dziekanatu:

- dziekanat powinien być otwarty codziennie w tych samych godzinach,
- powinien być czynny dłużej,
- należy poprawić sposób załatwiania spraw związanych ze stypendium socjalnym,
- dziekanat studiów doktoranckich powinien dysponować informacjami dotyczącymi konferencji oraz wyjazdów stypendialnych.

Dla niektórych studentów nasz dziekanat może być wzorcem dla innych wydziałów.

Tabela nr 8a. Ogólna ocena pracy dziekanatu w opinii słuchaczy studiów podyplomowych

Ogólna ocena pracy dziekanatu	Bardzo dobra	Dobra	Przeciętna	Zła	Bardzo zła	Nie mam zdania	Brak odpowiedzi
	[%] badanych						
	23,4	46,8	15,6	3,9	1,3	5,2	3,9

Dobrze i bardzo dobrze pracę dziekanatu studiów podyplomowych ocenia 70,2% studentów, natomiast źle i bardzo źle – tylko 5,2 %.

Uwagi i propozycje zmierzające do usprawnienia pracy dziekanatu studiów podyplomowych:

- wcześniejsze umieszczanie planu i harmonogramu zajęć.
- wydłużenie czasu pracy dziekanatu oraz praca dziekanatu w dni wolne od pracy.
- umieszczenie regulaminu studiów w bardziej widocznym miejscu, co pozwoliłoby na

zmniejszenie pytań i wątpliwości.

- jeden ze studentów zarzuca istnienie kilku list e-mailingowych, które powodują, że niektóre wiadomości nie trafiają do studentów.
- nieliczni badani sugerują stworzenie miłszej atmosfery i zmianę nastawienia do studenta.

Wnioski:

Ad.1) Zasoby biblioteczne Wydziału Prawa aktualizowane są systematycznie, dostosowując się tym samym do dynamicznego rozwoju wielu dziedzin polskiego prawa oraz jego częstych zmian. Zakupy są dokonywane, zarówno samodzielnie przez bibliotekę, jak również po uwzględnieniu zapotrzebowania pracowników i studentów. Dzięki temu studenci mają szeroki dostęp nie tylko do baz polskich, ale i zagranicznych. Dbłość pracowników Biblioteki o zapewnienie przyjaznej i sprawnej obsługi oraz warunków pracy należy ocenić bardzo wysoko. Jej funkcjonowanie umożliwia efektywne korzystanie z zasobów.

Ad.2) Jakość infrastruktury Wydziału Prawa należy ocenić bardzo wysoko.

Ad. 3) Informacje na temat kształcenia dostępne na stronie internetowej Wydziału sformułowane są w sposób przejrzysty i czytelny dla studentów.

Ad. 4) Organizacja zajęć przebiega sprawnie. Opinie studentów wskazują na prawidłowe i zadowalające funkcjonowanie dziekanatu. Plany studiów układane są w sposób sprawny.

5. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW/DOKTORANTÓW

1) funkcjonowanie wymiany studentów/doktorantów w ramach umów pomiędzy uczelniami w zakresie programów mobilności studentów/doktorantów

Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku realizuje wymiany studenckie, przede wszystkim, w ramach programu LLP-Erasmus. W roku akademickim 2011/2012 miał on podpisanych 47 umów LLP-Erasmus z uczelniami europejskimi. W roku akademickim 2011/2012 na wymianie przebywało 37 studentów, a w poprzednich latach: 31 studentów w 2010/2011, 37 studentów w 2009/2010 i 57 studentów w 2008/2009.

W ramach programu Erasmus funkcjonuje także element praktyk zagranicznych. W roku akad. 2011/2012 z oferty praktyki zagranicznej współfinansowanej z funduszy LLP-Erasmus skorzystało 5 studentów Wydziału Prawa, w 2010/2011 na praktyki wyjechało 7 studentów.

Na Wydziale Prawa w roku akad. 2011/2012 studiuje łącznie 11 studentów zagranicznych. W poprzednich latach było ich: 18 - w roku 2010/2011, 3 - w roku 2009/2010, 8 - w 2008/2009 i 9 - w 2007/2008. Na rok akademicki – 2012/2013 jest 20 zgłoszeń (stan na

maj 2012 r.).

Wymiana studentów odbywa się także na podstawie innych umów, spoza programu Erasmus:

- EU Articulation Scheme – Abertay University, Dundee, Szkocja [roczny program kończący się uzyskaniem tytułu bachelor]. W roku 2011/2012 – 2 studentów, w roku 2010/2011 – 3 studentów.
- Northeastern University, Boston, USA – wyjazdy jedno-semesteralne do College of Criminal Justice. W roku 2011/2012 z wymiany nie skorzystał żaden student, w roku 2010/2011 – 1 osoba, w 2009/2010 – 2 osoby.

Rozwija się także zakres korzystania ze stypendiów Funduszu Wyszehradzkiego. W roku akad. 2011/2012 1 studentka z Uniwersytetu w Brześciu odbywa stypendium doktoranckie. W roku 2010/2011 1 student z Białorusi studiował na Wydziale Prawa w ramach tego stypendium, roczny program odbywała także doktorantka z Uniwersytetu w Brześciu.

Na podstawie podpisanych umów dotyczących letnich szkół prawa – z Uniwersytetem w Michigan (USA) i Uniwersytetem w Sankt Petersburgu (Rosja) – oba programy realizowane są w roku akademickim 2011/2012.

W Letniej Szkole Prawa Rosyjskiego i Europejskiego uczestniczyć będzie 20 studentów (10 z Wydziału Prawa UwB i 10 z Sankt Petersburga). W roku 2010/2011 w ramach tej szkoły do Sankt Petersburga wyjechało 10 studentów Wydziału Prawa.

W ramach Letniej Szkoły Prawa Porównawczego USA-EU do Białegostoku przyjedzie 23 studentów amerykańskich, 3 studentów z Białorusi, 2 studentów z Litwy. W programie weźmie także udział 18 polskich uczestników.

Od kilku lat studenci Wydziału Prawa Uczestniczą także w Letniej Szkole „General Problems of Transnational Law” (Universidad de Deusto w hiszpańskim Bilbao). W latach poprzednich było to corocznie 7 studentów. Podobny nabór planowany jest na najbliższy rok akademicki.

2) funkcjonowanie sformalizowanego systemu zasad zaliczania osiągnięć studentów/doktorantów (punktów i ocen)

W ramach wymiany międzynarodowej na Wydziale Prawa funkcjonują zasady uznawania przedmiotów zaliczonych w trakcie pobytu za granicą przyjęte przez Radę Wydziału, a uszczegółowione w zarządzeniu Dziekana. Podkreślić należy, iż opracowywane są nowe zasady rozliczania studentów wyjeżdżających na programy międzynarodowe, które

wejdą w życie z dniem 1.10.2012 roku.

- 3) *wykorzystanie doświadczeń zdobytych przez studentów/doktorantów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia (np. uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej, zmiana sposobu prowadzenia zajęć)*

Wymiana międzynarodowa stała się inspiracją do zorganizowania na Wydziale Prawa UwB programu przedmiotów, które mogą być prowadzone w językach obcych. W roku akademickim 2011/2012 lista obejmuje ponad 50 przedmiotów. Od kilku lat na zajęcia w językach obcych uczęszczają nie tylko studenci zagraniczni, ale także studenci Wydziału Prawa, którzy mają prawo do realizacji zajęć w językach obcych w ramach swoich specjalizacji. Taka oferta merytoryczna stała się także powodem do wzrostu liczby przyjeżdżających studentów. Studenci polscy uczęszczający na takie przedmioty rozwijają umiejętności językowe w zakresie przedmiotów prawniczych, a w związku z tym coraz pewniej czują się podczas wszelkiego rodzaju rozmów kwalifikacyjnych i egzaminów sprawdzających nie tylko komunikatywność językową, ale także znajomość fachowego słownictwa. Prowadzenie zajęć w językach obcych wymaga także innych metod kształcenia, odtwarzane są materiały multimedialne z oryginalnym lektorem, analizowane są akty prawne i orzecznictwo obcych państw i sądów w innych językach. Lista przedmiotów oferowanych na rok 2012/2013 została uzupełniona i powiększona.

Dodatkowo doświadczenia zagraniczne stały się podstawą do wprowadzenia do oferty studiów podyplomowych na Wydziale Prawa Podyplomowych Studiów Prawniczego Języka Angielskiego, które realizowane są od 3 lat z planem kontynuacji na lata następne. W planie umiędzynarodowienia Wydziału pojawia się także projekt powołania Centrum Prawniczego Języka Angielskiego.

Ponadto, w roku akademickim 2011/2012 zakończony został projekt „Opracowanie i wdrożenie programu nauczania prawniczego języka angielskiego z zastosowaniem nowatorskich materiałów dydaktycznych”, w ramach którego powstał podręcznik dla studentów „Legal English”.

- 4) *Opinie przekazane przez studentów/doktorantów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych) na temat realizowanych na uczelni studiów w stosunku do oczekiwań w tym zakresie (np. sprawy organizacyjne, życie studenckie, system nauczania, relacje student – nauczyciel akademicki).*

Podjęte przez Wydział Prawa działania w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków studentom przebywającym na Wydziale w ramach programu Erasmus, w opinii 6

(100%) studentów, przyniosły określone rezultaty. Przedstawia je Tabela nr 9.

Tabela nr 9. Ocena organizacji studiów w ramach Programu LLP Erasmus w opinii jego studentów

Kategoria	Satysfakcjonująca [%]	Niesatysfakcjonująca [%]
Komunikacja z koordynatorem programu	100%	-
Organizacja przyjazdu	100%	-
Wybór przedmiotów	40%	60%
Warunki w akademiku	83%	17%

Studenci najwyżej ocenili komunikację z koordynatorem i organizację przyjazdu (po 100%). Warunki w akademiku przy ul. Żeromskiego uzyskały nieco niższą ocenę (83%) pewnie z powodu zastrzeżeń do kierownika tej placówki („nie zna języka angielskiego, nie traktuje zagranicznych studentów na równi z polskimi”). Najślabiej zaopiniowali wybór przedmiotów (40%). W tym zakresie mieli następujące uwagi: „Nie podoba mi się, że nie mogłam/em podjąć kursu, do którego zgłosiły się mniej niż trzy osoby. To zmieniło zupełnie moją umowę („learning agreement”), „Proponowana lista kursów była bardzo długa, ale w końcowym rezultacie można było wybrać jedynie spośród pięciu kursów”, „Chciałam/łem podjąć kurs prawa gospodarczego („business law”), ale nie mogłam/łem”.

Tabela nr 10. Ocena pracy kadry Wydziału Prawa UwB w opinii studentów Erasmusa

Kategoria	Satysfakcjonująca [%]	Niesatysfakcjonująca [%]
Aktywizacja studentów podczas zajęć przez wykładowców	100%	-
Kontakt wykładowców ze studentami	100%	-
Poziom wymagań wykładowców przez studentów	100%	-
poziom (jakość) prowadzonych zajęć przez wykładowców	100%	-
Zróżnicowanie metod/materiałów i pomocy dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć	100%	-

Wszystkie aspekty pracy kadry dydaktycznej zostały ocenione jako satysfakcjonujące.

Tabela nr 11. Ocena organizacji procesu kształcenia

Kategoria	Satysfakcjonujące [%]	Niesatysfakcjonujące [%]
Funkcjonowanie dziekanatu	100%	-
Funkcjonowanie biblioteki	100%	-
Funkcjonowanie pracowni komputerowej	83%	17%

Funkcjonowanie dziekanatu i biblioteki studenci ocenili jako satysfakcjonujące, a jedynie mieli niewielkie uwagi do pracowni komputerowej. Student wskazał na potrzebę łatwiejszego dostępu do sieci wi-fi.

W ramach porównania Wydziału Prawa UwB i macierzystych uczelni studentów ERASMUS-a stwierdzili oni, że:

- „Unikalną różnicą jest to, że u nas hiszpańscy studenci uczęszczają razem z Erasmusami, ale tutejszy system jest lepszy”. „Na moim uniwersytecie studenci programu Erasmus chodzą na zajęcia razem z nami. Lepiej jest mieć zajęcia tylko z Erasmusami, jak tutaj”.
- „Organizacja przyjazdu zagranicznych studentów do Uniwersytetu w Białymstoku jest lepsza niż na mojej uczelni, ale myślę, że mój uniwersytet przywiązuje większą uwagę do przybyłych studentów”.
- „Tutaj ludzie troszczą się o nas bardziej niż w Hiszpanii”.
- „Na moim uniwersytecie kolejność przedmiotów jest bardziej istotna, tutaj mogę uczyć się w tym samym czasie procedury cywilnej i prawa cywilnego.”
- „Nauczyciele tutaj są miłsi i traktują nas bardzo życzliwie. Generalnie, lubię tutaj ludzi.”

Doświadczenia studentów studiujących w ramach programów na zagranicznych uczelniach zmotywowały do zapewnienia stałej pomocy studentom przyjeżdżającym na Wydział Prawa UwB. W roku akad. 2010/2011 grupa „byłych Erasmusów” w ramach powołanego do życia Koła YES (Your Erasmus Support), z powodzeniem opiekuje się studentami przyjeżdżającymi wyznaczając każdemu indywidualnego mentora, organizując imprezy integracyjne i pomagając w codziennych sprawach. W roku akademickim 2011/2012 nastąpiła zmiana koordynatora ds. studentów przyjeżdżających, a zarazem opiekuna koła YES. Została nim dr Elżbieta Kuźelewska.

Wnioski:

Ad. 1) Wymiana studentów w ramach umów pomiędzy uczelniami w zakresie programów mobilności studentów odbywa się systematycznie. Jest to możliwe ze względu na różnorodność umów z innymi uczelniami oraz bogatą ich ofertę.

Ad. 2) Na Wydziale funkcjonuje sformalizowany system zasad zaliczania osiągnięć studentów (punktów i ocen).

Ad. 3) Wydział oferuje szereg wykładów z różnych dziedzin prawa prowadzonych w 3 językach. Poszerzenie oferty było reakcją na zapotrzebowanie studentów. Takie przedsięwzięcia pozwolą im na wzbogacenie specjalistycznego słownictwa oraz rozwinięcie umiejętności językowych.

Ad. 4) Generalnie studenci programu ERASMUS są zadowoleni z pobytu na naszym Wydziale. Bardzo dobre oceny otrzymali wykładowcy prowadzący zajęcia w języku angielskim. Otrzymali oni wiele pochlebnych opinii. Na uwagę zasługuje również w pełni pozytywna ocena dziekanatu oraz biblioteki. Ponadto goszczący u nas studenci nie mają żadnych zastrzeżeń do organizacji ich przyjazdu oraz kontaktu z koordynatorami.

W ocenie badanych, naszym najsłabszym punktem jest ilość proponowanych przedmiotów angielskojęzycznych. Jednakże należy zaznaczyć, iż to, głównie niewielka ilość przebywających w tym roku akademickim studentów Programu LLP Erasmus nie pozwoliła na utworzenie wielu przedmiotów z powodu braku studentów.

6. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBITYCH STUDIÓW

Wśród absolwentów Wydziału Prawa UwB zostały przeprowadzone badania ankietowe dotyczące, w szczególności, oceny przydatności studiów, procesu dydaktycznego i kadry dydaktycznej. Dokonano badania 414 absolwentów studiów, którzy obronili pracę dyplomową i odebrali dyplom w okresie od czerwca do końca września 2012 r. Wyniki analiz kwestionariuszy ankiet przedstawiono w tabelach nr 12-16.

Tabela nr 12 Ocena przydatności studiów w opinii studentów Wydziału Prawa

Jak sądzisz, w jakim stopniu odbyte przez Ciebie studia pozwoliły na rozwinięcie:	Bardzo dużym	Dużym	Średnim	Małym	Bardzo małym	Brak odpowiedzi
	[%] badanych					
A) znajomości zagadnień teoretycznych	24,99	63,57	10,70	0,21	0	0,51
B) umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów	8,85	32,03	40,15	15,46	2,90	0,4
C) zdolności do wykonywania konkretnych zawodów	9,07	23,50	38,27	19,01	4,59	1,17
D) umiejętności pracy zespołowej	20,49	36,45	25,29	12,40	4,42	0,91
E) umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi	33,01	45,47	16,39	3,96	2,25	0,61
F) umiejętności samodzielnego doksztalcania się	31,20	44,11	18,90	4,00	1,22	0,51
G) orientacji i wiedzy o świecie	22,12	47,38	25,10	2,72	1,75	0,66
H) możliwości realizacji własnych zainteresowań	19,96	31,72	35,73	7,24	2,15	1,67

Z Tabeli nr 12 wynika, że odbyte studia umożliwiły naszym absolwentom, w znacznym stopniu, nabycie wielu umiejętności. Większość studentów (ponad połowa) wskazała na nabycie 6 spośród 8 wymienionych. W stopniu dużym i bardzo dużym studia pozwoliły najczęściej, przede wszystkim, na zaznajomienie się z zagadnieniami teoretycznymi (88,56%), na nabycie umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi (78,48%) oraz na rozwój umiejętności samodzielnego doksztalcania się (71,31%). W tej kategorii najrzadziej wskazywano na rozwijanie zdolności do wykonywania konkretnych zawodów (32,57%).

Tabela nr 13 Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego w opinii studentów Wydziału Prawa

Jak ocenił(a)byś poszczególne elementy procesu dydaktycznego na Twoim kierunku?	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Brak odpowiedzi
	[%] badanych						
A) Wykłady obowiązkowe	33,87	56,32	7,4	0,56	0	0	1,55
B) Ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe	31,34	54,31	12,09	1,8	0	0	0,46
C) Seminaria i proseminaria	51,39	32,26	10,21	2,82	1,63	0	1,57
D) Przedmioty fakultatywne	23,91	40,26	14,38	2,04	1,21	15,23	2,09
E) Lektoraty	14,37	29,61	21,94	4,03	0,44	25,84	3,37

F) Warsztaty i laboratoria	6,20	16,37	13,91	3,17	0,34	46,70	13,31
G) Praktyki i zajęcia poza uczelnią	14,85	27,23	17,27	6,25	0,74	27,76	5,74
H) Indywidualne konsultacje	28,85	44,90	18,61	1,80	0,38	0,42	5,00
I) Organizacja studiów (rozkład zajęć itp.)	25,41	47,14	22,09	3,41	0,68	0	1,16

Z Tabeli nr 13 wynika, że zdecydowana większość studentów najwyżej (bardzo dobrze i dobrze) oceniła, w kolejności, wykłady obowiązkowe (99,19%), ćwiczenia (85,65%), seminaria i proseminaria (83,65%).

Ponadto, z przeprowadzonych badań wynika, że w celu poprawy ogólnej jakości kształcenia, najczęściej, w opinii studentów, należy wprowadzić więcej zajęć praktycznych (16,83%).

Tabela nr 14 Ocena kompetencji pracowników Wydziału Prawa w opinii jego studentów

Jak oceniasz kompetencje nauczycieli akademickich i innych pracowników Uniwersytetu w Białymstoku na Twoim kierunku?	Wysoki poziom profesjonalizmu	Raczej wysoki poziom profesjonalizmu	Zróżnicowany poziom profesjonalizmu	Raczej niski poziom profesjonalizmu	Niski poziom profesjonalizmu	Brak odpowiedzi
	[%] badanych					
A) Wśród samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych (doktorów habilitowanych i profesorów)	49,87	40,94	4,56	0	0,11	3,67
B) Wśród adiunktów i wykładowców (doktorów)	40,60	46,38	6,89	0,70	0	5,45
C) Wśród asystentów (magistrów)	25,08	42,82	21,86	3,00	0,66	5,53
D) Wśród pracowników administracji (dziekanat, sekretariat itp.)	48,57	35,62	8,43	0,62	1,32	5,43

Z Tabeli nr 14 wynika, że zdecydowana większość studentów wysoko ocenia profesjonalizm wykładowców oraz pracowników administracji wydziałowej. Uważa, że najwyższy poziom (wysoki i raczej wysoki) występuje, w kolejności wśród: samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych (90,81%), adiunktów i wykładowców (86,98%) oraz pracowników administracji (84,19%).

Tabela nr 15 Ocena wyboru kierunku studiów w opinii studentów Wydziału Prawa

Czy gdybyś jeszcze raz zdawał(a) na studia, to wybrał(a)byś ten sam kierunek?	Tak	Raczej tak	Nie	Raczej nie	Brak odpowiedzi
	[%] badanych				
	24,71	37,81	15,04	16,96	5,45

Z badań wynika, że większość studentów ponownie wybrałaby Prawo, Administrację lub Europeistykę jako kierunek studiów (62,52%).

Tabela nr 16 Ocena wyboru uczelni w opinii studentów Wydziału Prawa

Czy gdybyś jeszcze raz zdawał(a) na studia, to wybrał(a)byś Uniwersytet w Białymstoku?	Tak	Raczej tak	Nie	Raczej nie	Brak odpowiedzi
	[%] badanych				
	54,75	34,66	2,81	2,22	5,53

Podobnie, jak wyżej, zdecydowana większość studentów ponownie wybrałaby Uniwersytet w Białymstoku jako miejsce studiów (89,41%).

Inne, często pojedyncze, uwagi podnoszone podczas badań ankietowych, w szczególności, dotyczyły potrzeby: niepowielania omawiania tych samych zagadnień podczas ćwiczeń i wykładów; zwiększenia zajęć w języku obcym oraz zwiększenia liczby godzin i podniesienia poziomu zajęć z języka obcego; organizacji częstszych dyskusji prawniczych (konwersacje, dyskusje, debaty grupowe); większego dopasowania przedmiotów do kierunku studiów; zwiększenia ilości godzin seminariów, częstszego przeprowadzania egzaminów z rozwiązywaniem kazuś, zmniejszenia ilości osób w grupach zajęciowych; poprawy rozkładu zajęć, zapewnienia lepszego dostępu do prowadzących zajęcia; lepszego przygotowania studentów do aplikacji; wydłużenia okresu praktyk; poprawy kontaktów z zagranicą; zwiększenia liczby przedmiotów do wyboru; ciekawszego przekazu wiedzy przez niektórych wykładowców; przeprowadzania egzaminów na studiach niestacjonarnych w soboty i niedziele zjazdowe.

Wnioski:

Odbyte studia umożliwiły naszym absolwentom, w znacznym stopniu, nabycie wielu umiejętności. Większość elementów procesu dydaktycznego funkcjonuje prawidłowo, o czym świadczą wysokie oceny prowadzonych zajęć. Bardzo wysoko oceniany jest profesjonalizm wykładowców. Zarówno Wydział Prawa, jak i Uniwersytet w Białymstoku postrzegane są dobrze, gdyż większość badanych ponownie uczyniłaby je miejscem studiowania.

7. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Opinie pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów zostaną przedstawione w oparciu o wyniki przeprowadzonych w kwietniu i maju 2012 r. badań ankietowych wśród pracodawców dotyczących oceny przygotowania do pracy zawodowej zatrudnianych przez nich absolwentów Wydziału Prawa UwB. Pisma w tej sprawie zostały skierowane, w szczególności, do organów administracji samorządowej i rządowej (województwo), organów ścigania, organów wymiaru sprawiedliwości oraz innych instytucji, np. GUS, RIO itd. Z 90 pism wysłanych do w/w potencjalnych miejsc zatrudnienia naszych absolwentów z terenu województwa podlaskiego zwrótnie otrzymano 55 odpowiedzi. Ocena dokonana przez pracodawców nastąpiła według określonych poniżej kryteriów.

Tabela nr 17. Czynniki decydujące o zatrudnieniu absolwentów Wydziału Prawa UwB

Kategoria	Tak	Nie	Brak odp.
posiadana wiedza z zakresu prawa i administracji	89%	3,6%	7,2%
umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce	74,5%	10,9%	14,5%
umiejętność rozumienia i interpretacji przepisów prawnych	80%	5,4%	14,5%
umiejętność posługiwania się regułami logicznego rozumowania	80%	5,4%	14,5%
znajomość języka obcego	10,9%	69%	20%
umiejętność komunikacji interpersonalnej (pracy w grupie)	60%	21,8%	18,1%
dyplom ukończenia studiów na Wydziale Prawa UwB	34,5%	45,4%	20%

Z powyższej tabeli wynika, że czynniki, które, w ocenie pracodawców, zadecydowały o zatrudnieniu absolwentów Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku według częstotliwości wskazań stanowiły:

- posiadana wiedza z zakresu prawa i administracji (89%),
- umiejętność rozumienia i interpretacji przepisów prawnych (80%),
- umiejętność posługiwania się regułami logicznego rozumowania (80%),
- umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce (74,5%),
- umiejętność komunikacji interpersonalnej (pracy w grupie) (60%),
- dyplom ukończenia studiów na Wydziale Prawa UwB (34,5%),
- znajomość języka obcego (10,9%).

Przygotowanie do pracy zawodowej absolwentów Wydziału Prawa UwB (w skali od 2 do 5) pracodawcy ocenili następująco: na ocenę dostateczną - 12,7%, na ocenę dobrą -65,4%, a na ocenę bardzo dobrą - 16,3%. Odpowiedzi nie udzieliło 5,4% badanych.

Tabela nr 18. Umiejętności i kompetencje, których brakuje absolwentom Wydziału Prawa UwB

Kategoria	Tak	Nie	Brak odp.
wiedza z zakresu prawa i administracji	9%	72,7%	18,1%
umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce	52,7%	32,7%	14,5%
umiejętności rozumienia i interpretacji przepisów prawnych	21,8%	58,1%	20%
umiejętność posługiwania się regułami logicznego rozumowania	14,5%	67,2%	18,1%
znajomość języka obcego	29%	61,8%	9%
umiejętność komunikacji interpersonalnej (pracy w grupie)	12,7%	72,7%	14,5%

Brakujące u absolwentów Wydziału Prawa UwB, w ocenie pracodawców, umiejętności i kompetencje, według częstotliwości wskazań stanowiły:

- umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce (52,7%),
- znajomość języka obcego (29%),
- umiejętności rozumienia i interpretacji przepisów prawnych (21,8%),
- umiejętność posługiwania się regułami logicznego rozumowania (14,5%),
- umiejętność komunikacji interpersonalnej (pracy w grupie) (12,7%),
- wiedza z zakresu prawa i administracji (9%).

Część pracodawców (ok 44%) zgłosiła własne uwagi i propozycje zmierzające do podniesienia poziomu przygotowania zawodowego absolwentów Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Wskazywano na potrzebę:

- zwiększenia liczby zajęć o charakterze praktycznym -23,6%

- nauczania interpretacji przepisów – 5,4%
- odbywania staży w Policji - 3,6%
- prowadzenia zajęć z rozwiązywaniem kazusów – 3,6%
- podniesienia poziomu oceniania studentów, zwiększenia: liczby egzaminów ustnych, zajęć na salach rozpraw, zajęć z zastosowaniem kodeksu postępowania administracyjnego, zajęć z języków obcych, warsztatów, prac w grupach, wprowadzenia podstaw z zakresu psychologii, z prawa budowlanego, nauki pisania pism procesowych i sporządzania projektów unijnych (po 1,8%).

Wnioski:

Ankietowani pracodawcy zatrudniają absolwentów Wydziału Prawa, głównie ze względu na posiadaną wiedzę z zakresu prawa i administracji. Dobrze oceniają ich przygotowanie do pracy zawodowej. Jak wynika z badań, absolwentom nie brakuje wiedzy z określonego zakresu, a raczej umiejętności wykorzystania jej w praktyce. Stąd też pracodawcy wskazują na potrzebę bardziej praktycznego przygotowywania studentów do przyszłej pracy.

8. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH

Program badania losów absolwentów realizuje od 2 lat Biuro Karier UwB. Jego adresatami są wszyscy absolwenci studiów pierwszego oraz drugiego stopnia. Aby wziąć udział w badaniu - studenci ostatnich lat studiów wypełniają deklaracje uczestnictwa, w których podają dane niezbędne dla monitoringu (m.in. adres mailowy - gdyż badanie odbywa się drogą mailową). Takie ankiety są dostępne m.in. w dziekanatach na poszczególnych wydziałach. Wypełnioną deklarację należy zostawić w dziekanacie, bądź dostarczyć do Biura Karier. W przypadku wyrażenia zgody na udział w badaniach studenci otrzymują po jakimś czasie e-mail, w którym są proszeni o wypełnienie kolejnej, załączonej ankiety (dotyczącej oceny ukończonych studiów z perspektywy ich przydatności na rynku pracy). W e-mailu znajduje się link do ankiety. Zgodnie z założeniem programu - potem uczestnicy badania jeszcze kilkakrotnie otrzymują kolejne ankiety - tym razem dotyczące już statusu na rynku pracy.

Pokłosie przeprowadzonych badań stanowi Raport: Badanie Losów Absolwentów UwB z rocznika 2010 – 2011, nie zawierający jednakże odrębnych analiz dotyczących monitorowania karier zawodowych absolwentów Wydziału Prawa.